RIKOS (rikosoikeudellinen menettely)	Rikoslaki	
Vaarallisten aineiden kuljetusrikos Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) tai sen nojalla annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti lähettää, antaa lastiksi, laivaa, kuljettaa, ajaa, kuormaa, lastaa, purkaa, käsittelee, pitää matkatavarana tai tilapäisesti säilyttää vaarallista ainetta siten, että menettely on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle taikka siitä on vaaraa toisen omaisuudelle, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, vaarallisten aineiden kuljetusrikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.	RL 44:13 §	sakko – 2 v vankeutta
Ympäristön turmeleminen	RL 48:1 §	sakko – 2 v
Törkeä ympäristön turmeleminen	RL 48:2 §	4 kk – 4 v
Ympäristörikkomus	RL 48:3 §	sakko – 6 kk
Tuottamuksellinen ympäristön turmeleminen	RL 48:4 §	sakko
RIKKOMUS (rikosoikeudellinen menettely)	VAK-laki	
Luokitusta, merkitsemistä ja kuljetustietoja koskevien säännösten rikkominen 1) jättää tunnistamatta vaarallisen aineen ominaisuudet kuljetusta varten, 2) luovuttaa kuljetettavaksi tai kuljettaa vaarallista ainetta, vaikka aineen ominaisuudet ovat liian vaaralliset sen kuljettamiseksi, 3) jättää luokittelematta aineen, 4) käyttää aineen luokitukseen perustumatonta nimikettä tai muita tunnistetietoja, tai 5) luovuttaa kuljetettavaksi tai kuljettaa vakavaa vaaraa aiheuttavaa vaarallista ainetta ilman toimivaltaisen viranomaisen varmistusta 6) jättää tekemättä 9 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti vaaratiedon merkitsemisen taikka jättää pitämättä mukana 10 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä tarkoitetut tiedot. 7) lähettäjä, aluskuljetuksissa laivaaja ja lastinantaja sekä kuljetuksen suorittaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää säilyttämättä 11 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti kuljetustietoja sisältävät asiakirjat tai vastaavat sähköiset tiedot.	141 §	sakko
Kuljetuksen ja kuljetusvälineen turvallisuusvaatimuksia koskevien säännösten rikkominen - 12 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti luovuttaa kuljetettavaksi tai kuljettaa vaarallista ainetta - 13 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti 1) kuormaa, lastaa, ahtaa, kiinnittää tai purkaa kuorman tai lastin, 2) jättää erottelematta pakkaukset, säiliöt tai kontit toisistaan tai muusta kuormasta tai lastista, 3) jättää huolehtimatta riittävästä suojaetäisyydestä, tuuletuksesta, lämpötilan valvonnasta, palovaarojen ehkäisystä tai muista kuljetettavan kuorman tai lastin vaatimista erityistoimenpiteistä tai 4) tupakoi tai tekee avotulen kuorman käsittelyn yhteydessä. - 15 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti 1) jättää pitämättä turvallisuusohjeet saatavilla kuljetuksessa, 2) laiminlyö INF-lastia kuljettavan aluksen valmiussuunnitelman laatimisen tai 3) laiminlyö henkilösuojaimien, riittävien sammuttimien tai muiden varusteiden mukana pitämisen kuljetuksessa. 1) kuljettaa 16 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti vaarallista ainetta kuljetusvälineessä tilassa, joka ei ole soveltuva kyseisen aineen kuljetukseen käytettävällä kuljetustavalla,	142 §	sakko

2) käyttää kuljetukseen ajoneuvoa 17 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti ilman VAK-ADR-hyväksyntää tai VAK-ADR-katsastusta tai 3) kuljettaa vaarallista ainetta ilman 21 §:ssä tarkoitettua lupaa. - lähettäjä ja aluskuljetuksessa laivaaja ja lastinantaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta 20 §:ssä tai sen nojalla annetun määräyksenvastaisesti laiminlyö velvollisuuden varmistaa, että kuljetuksen lupa tai hyväksyntä on hankittu taikka kuljetuksesta on tehty ennakkoilmoitus.		
Vaarallisten aineiden tilapäistä säilytystä koskevien säännösten rikkominen - rikkoo 29 §:ssä säädettyä tilapäisen säilytyksen edellytystä, - 30 §:n tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti 1) tilapäisesti säilyttää tai kuljettaa vaarallisia aineita, 2) järjestää tai suunnittelee kuljetuksen tai kuljetukseen liittyvän lähetyksen, kuorman taik-ka lastin edellyttämät tehtävät tai 3) jättää huolehtimatta asianmukaisesta järjestyksestä. - säilyttää 31 §:n tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti vaarallista ainetta sisältävää lähetystä tai lastinkuljetusyksikköä taikka laiminlyö 32 §:n tai sen nojalla annetun säännöksen mukaiset onnettomuuksien vaikutuksilta suojaavat tai niitä ehkäisevät järjestelyt tai toimenpiteet. - 33 §:n tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti jättää laatimatta sisäisen pelastussuunnitelman taikka jättää nimeämättä vastuuhenkilön. - satamanpitäjä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää 1) laatimatta 34 §:n tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti satama-alueen turvallisuusselvityksen, 2) toimittamatta 35 §:n tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti turvallisuusselvityksen Liikenne- ja viestintävirastolle, 3) ilmoittamatta 35 §:n tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti hyväksytystä turvallisuusselvityksestä lastinkäsittelypaleluja satamassa suo-rittavalle, tai 4) tarkastamatta taikka saattamatta ajan tasalle 36 §:n tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti turvallisuusselvityksen. - lastinkäsittelypalveluja satamassa suorittava, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää laatimatta osaltaan ja toimittamatta 34 §:n tai sen no-jalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti satama-alueen turvallisuusselvityksen taikka jättää ilmoittamatta 36 §:n tai sen nojalla annetun säännöksenvastaisesti toiminnassa tapahtuneesta muutoksesta sataman-pitäjälle.	143 §	sakko
Matkustajakuljetusta koskevien säännösten rikkominen 37 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti kuljettaa 1) muuna kuin matkatavarana vaarallisia aineita sisältävää kuormaa tai lastia matkustajia kuljettavassa aluksessa, lautalla, ilma-aluksessa tai ju-nassa, 2) muuna kuin matkatavarana vaarallisia aineita sisältävää kuormaa matkustajia kuljettavassa linja-autossa, tai 3) vaarallista ainetta tiekuljetuksessa kuljetusyksikössä, jossa on mukana miehistöön kuulumattomia henkilöitä,	144 §	sakko
Matkatavaraa koskevien säännösten rikkominen - kuljettaa 38 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti vaarallista ainetta matkatavarana taikka laiminlyö kuljetusta koskevan velvollisuu-den - ilmakuljetuksen suorittaja, lentopaikan pitäjä tai muu ilmakuljetukseen liittyvää tehtävää hoitava, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää varmistamatta 38 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti, että matkustajille annetaan tietoja vaarallisista aineista, joi-ta matkustaja ei saa ottaa matkatavarana tai muuten mukaan ilma-alukseen.	145 §	sakko
Lentopostia koskevien säännösten rikkominen 39 §:ssä säädetyn tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti kuljettaa vaarallista ainetta lentopostina, taikka jättää hankkimatta luvan Liikenne- ja viestintävirastolta lentopostilähetysten käsittelyä varten	146 §	sakko

Vaarallisten aineiden kuljetusten koulutusta koskevien säännösten rikkominen - kuljetukseen ja kuljetuksen varmistamiseen liittyviä tehtäviä hoitava, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää hankkimatta 41 §:n tai 42 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti tehtävän edellyttämän koulutuksen tai pätevyyden - jättää laatimatta 43 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä tarkoitetun ilmakuljetuksen koulutusohjelman taikka jättää hakematta mainitun pykälän vastaisesti koulutusohjelman hyväksynnän. - koulutuksen antaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 44 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti kouluttajaa koskevan velvollisuuden.	147 §	sakko
ADR-ajolupaa koskevien säännösten rikkominen - kuljettaa 45 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti tiellä vaarallisia aineita ilman ADR-ajolupaa	148 §	sakko
ADR-ajolupakoulutusta koskevien säännösten rikkominen - kouluttaa 49 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti ilman koulutuslupaa - ADR-ajolupakoulutuksen antaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 50 §:ssä säädetyn velvollisuuden säilyttää asiakirjoja tai hävittää henkilötiedot.	149 §	sakko
Turvatoimia koskevien säännösten rikkominen - laiminlyö 1) 51 §:n tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen vastaisesti velvollisuuden varautua turvauhkiin, 2) 53 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti velvollisuuden laatia ja pitää ajan tasalla turvasuunnitelma tie- tai rautatiekuljetuksessa tai 3) 53 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti velvollisuuden varustaa kuljetusväline asianmukaisilla laitteilla tai muilla järjestelyillä tie- tai rautatiekuljetuksessa, - luovuttaa kuljetettavaksi 52 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti vaarallisen aineen tie- ja rautatiekuljetuksena muulle kuin asianmukaisesti tunnistetulle kuljetuksen suorittajalle. - sisäisen pelastussuunnitelman laatimisvelvollinen, joka jättää turvaamatta 52 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti tie- ja rautatiekuljetuksessa tilapäisen säilytyksen paikan sekä jättää estämättä asiattoman pääsyn alueelle.	150 §	sakko
Kuljetuskieltoja ja -rajoituksia koskevien säännösten rikkominen - rikkoo 54 §:ssä säädettyä 1) kuljetusvälineen, pakkauksen, säiliön tai kontin käyttökieltoa, 2) velvollisuutta keskeyttää kuljetus, jos kuljetuksen aikana todetaan puutteellisuus tai laiminlyönti, joka voi vaarantaa kuljetuksen turvallisuuden tai 3) keskeytetyn kuljetuksen matkan jatkamista koskevaa kieltoa,	151 §	sakko
Onnettomuuksista ja vaaratilanteista tehtäviä ilmoituksia ja selvityksiä koskevien säännösten rikkominen - Onnettomuus-, vaara- tai hätätilanteen havainnut, joka tahallaan tai huolimattomuudesta 56 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti jättää 1) ilmoittamatta siitä, 2) antamatta sitä koskevia tietoja pelastusviranomaiselle, tai 3) ryhtymättä tilanteen edellyttämiin suojatoimenpiteisiin, - 1) ilmakuljetuksessa kuljetuksen suorittaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 56 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti velvollisuuden ilmoittaa rahtina kuljetettavista vaarallisista aineista,	152 §	sakko

2) kuljetutuksen suorittaja ja vastaanottaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää tekemättä 57 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä tarkoitetun ilmoituksen säteilyn annosnopeuden tai radioaktiivisen saasteen raja-arvon ylityksestä kuljetuksen osapuolille tai Säteilyturvakeskukselle, 3) tie- tai rautatiekuljetuksessa kuormaaja, täyttäjä, kuljetuksen suorittaja, kuorman purkaja, kuljetuksen vastaanottaja ja rataverkon haltija, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 58 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti velvollisuuden antaa selvitys toimivaltaiselle viranomaiselle, 4) tie- tai rautatiekuljetuksesta vastuussa oleva kuljetuksen suorittaja tai sisäisissä siirroissa tai tilapäisestä säilytyksessä lastista vastuussa oleva, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 58 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti velvollisuuden antaa selvityksen toimivaltaiselle viranomaiselle, 5) aluksesta vastuussa oleva, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 58 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti velvollisuuden antaa viipymättä selvityksen toimivaltaiselle viranomaiselle, 6) ilmakuljetuksessa kuljetuksen suorittaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laimin-lyö 58 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti velvollisuuden antaa selvityksen toimivaltaiselle viranomaiselle ja 7) työnantaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta syrjii 60 §:ssä tarkoitetulla tavalla työntekijää tai muuta henkilöä, joka tekee ilmoituksen tiedossaan olevasta mahdollisesta vaaratilanteesta.		
Kuljetuksen osapuolten velvollisuuksia koskevien säännösten rikkominen - jättää noudattamatta 61 §:ssä säädetyn velvollisuuden noudattaa valvontaviranomaisen antamia määräyksiä - jättää laatimatta 63 §:ssä tarkoitetun johtamisjärjestelmän tai säteilysuojeluohjelman. - lähettäjä, aluskuljetuksessa laivaaja ja lastinantaja, kuljetuksen suorittaja taikka vastaanottaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta säteilyraja-arvojen ylityttyä laiminlyö 63 §:ssä säädetyn velvollisuuden ryhtyä toimenpiteisiin, tutkia raja-arvon ylitys, korjata olosuhteet tai ilmoittaa syyt ja korjaavat toimenpiteet Säteilyturvakeskukselle. - tie- tai rautatiekuljetuksessa tuomittava myös 1) lähettäjä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 64 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 2) kuljetuksen suorittaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 65 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 3) vastaanottaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 66 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 4) kuormaaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 67 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 5) pakkaaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 68 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 6) täyttäjä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 69 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 7) säiliökontin haltija, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 70 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 8) säiliövaunun haltija, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 71 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden,	153 §	sakko

9) kuorman purkaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 72 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 10) rataverkon haltija, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 73 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden ja 11) kunnossapidosta vastaava yksikkö, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 74 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden. - ilmakuljetuksessa tuomittava myös 1) lähettäjä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 78 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 2) kuljetuksen suorittaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 79 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 3) maahuolintapalvelun tarjoaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 79 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden. - aluskuljetuksessa on tuomittava myös 1) laivaaja ja lastinantaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 75 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden, 2) kuljetuksen suorittaja ja aluksen päällikkö, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 76 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesta mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden ja 3) kontin, ajoneuvon ja vaunun pakkaaja, täyttäjä tai kuormaaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 77 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti mainitussa pykälässä säädetyn velvollisuuden.		
Henkilöstön ammattitaidosta huolehtimisvelvollisuutta koskevien säännösten rikkominen - Työnantaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 90 §:n tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti velvollisuuden varmistaa, että sen palveluksessa olevalla vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyviä tehtäviä suorittavalla työntekijälle on tarvittava koulutus tai muu pätevyys tehtävään, taikka laiminlyö säilyttää sen palveluksessa olevan työntekijän vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettua koulutusta koskevat tiedot - 1) tie- tai rautatiekuljetusta tai näihin kuljetuksiin liittyvää pakkaamista, lähettämistä taikka muuta vaarallisten aineiden kuljetuksen turvallisuuteen liittyvää toimintaa harjoittava, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää nimeämättä 91 §:ssä tarkoitetun turvallisuusneuvonantajan tai 2) Suomeen sijoittunut vaarallisten aineiden tie- tai rautatiekuljetusten turvallisuusneuvonantajan nimeämisvelvollinen, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää ilmoittamatta 92 §:ssä säädetyn vastaisesti turvallisuusneuvonantajan.	154 §	sakko
Ajoneuvon VAK-ADR-hyväksyntöjä myöntävän ja VAK-ADR-katsastuksia suorittavan pätevyyttä koskevien säännösten rikkominen - VAK-ADR-hyväksyntöjä myöntävä tai VAK-ADR-katsastuksia suorittava, joka tahallaan tai huolimattomuudesta 1) laiminlyö 97 §:ssä säädetyn velvollisuuden hankkia jatkokoulutuksena erikoiskoulusta tai 2) antaa erikoiskoulutusta 98 §:ssä säädetyn vastaisesti,	155 §	sakko
Tarkastuslaitostehtäviä koskevien säännösten rikkominen - rikkoo 113 §:ssä säädettyä tarkastuslaitostehtävien suorittamista koskevaa velvollisuutta - 111 tai 112 §:n säädetyn taikka 111 tai 112 §:n nojalla annetun määräyksen vastaisesti jättää hankkimatta mainitussa pykälissä tarkoitetun tarkastuslaitostoimintaa koskevan hyväksymisen tai väliaikaisen hyväksymisen.	156 §	sakko

HALLINNOLLINEN SEURAAMUS (hallinnollinen menettely)	VAK-laki	
Tiekuljetuksessa määrättävä liikennevirhemaksu Vaarallisten aineiden tiekuljetuksessa saadaan määrätä 70 euron liikennevirhemaksu 1) kuljetuksen suorittajalle, jos hän laiminlyö 17 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden pitää VAK-ADR-hyväksymistodistus kuljetusyksikössä, 2) ajoneuvon kuljettajalle, jos hän laiminlyö 45 §:n 1 momentissa säädetyn ADR-ajoluvan mukana pitämistä koskevan velvollisuuden tai 3) ajoneuvon miehistön jäsenelle, jos hän laiminlyö 52 §:n 3 momentissa säädetyn henkilöllisyyttä osoittavan asiakirjan mukana pitämistä koskevan velvollisuuden.	157 §	70 euroa
Vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävän tuotteen markkinavalvonnassa määrättävä seuraamusmaksu Vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävän tuotteen valmistaja, valtuutettu edustaja, maahantuoja, jälleenmyyjä, omistaja, käyttäjä sekä muu markkinoille saattaja, haltija ja käyttöönottaja voidaan määrätä maksamaan seuraamusmaksu, jos se tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 23 – 28 tai 62 §:ssä säädetyn valmistusta, käyttöä, kunnossapitoa, kunnostusta tai vaatimustenmukaisuuden varmistamista koskevan velvollisuuden. Kuljetettavan painelaitteen valmistaja, valtuutettu edustaja, maahantuoja, jälleenmyyjä, omistaja ja käyttäjä voidaan määrätä maksamaan seuraamusmaksu, jos se tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 80 tai 81 §:ssä taikka 83 – 89 §:ssä säädetyn kuljetettavan paine-laitteen valmistusta, maahantuontia, markkinoille saattamista, käyttöä tai korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymistä koskevan velvollisuuden.	158, 159 §	Oikeushenkilölle max 30 000 euroa, kuitenkin enintään yksi prosentti edellisen vuoden tilikauden liikevaihdosta Luonnolliselle henkilölle max 3 000 euroa, mutta kuitenkin enintään yksi prosentti hänelle viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan